

ЕКОНОМІЧНЕ СТИМУЛЮВАННЯ РАЦІОНАЛЬНОГО ВИКОРИСТАННЯ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ РЕСУРСІВ

асистент **Субчинська О.М.**

Одеський національний політехнічний університет (Україна)

На сьогоднішній день проблема економічного стимулювання раціонального використання територіальних ресурсів, в тому числі й можливо в першу чергу приморських територій стоїть дуже гостро. Проте помітно відстає розробка економічного механізму її вирішення.

Ефективність територіальної економіки доцільно розглядати з кількох аспектів: як співвідношення результатів та витрат економіки території до національної економіки; як групи індикаторів територіальної економіки порівнюючи з даними минулих періодів.

Для того щоб провести оцінку економічної ефективності використання ресурсів територій необхідно оцінити їх вклад у розвиток як національного так і власного господарства країни, оцінити внутрішній розвиток економіки території та оцінити її соціальну сферу.

Рівень використання ресурсів територій країни значно відрізняється від рівня використання ресурсів кожної території, так як кожна територія має свої переваги та недоліки, сильні та слабкі сторони в залежності від місцезосташування та власних природних та наявних ресурсів.

Комплексне використання ресурсів територій представляє собою складний процес взаємодії трудових, економічних, екологічних, природних, демографічних, соціальних, фінансових, організаційних та ін. ресурсів територій. Кожен з яких у взаємодії з існуючими умовами інфраструктури територій, під впливом внутрішніх та зовнішніх факторів, забезпечує свій вклад у формування ефективного та сталого економічного розвитку територій.

Така важлива функція, як реакція на дефіцит ресурсів (частково, екологічних) залежить від своєчасного знаходження такого дефіциту, притаманного далеко не всім споживачам. Навіть при самому добросовісному відношенні далеко не всі підприємства і фізичні особи здатні самостійно оцінити зміни, які проходять у природному середовищі і внести необхідні корективи у свою діяльність. Недалекоглядність не тільки посилює цю проблему, а й погрожує у довгостроковому плані кризами розвитку.

В процесі нашого дослідження встановлено, що планувальна структура необхідних ресурсів територій залежить від ряду факторів, найважливішими з яких є: фізико-географічна характеристика території, сформована система розселення, характер землекористування, наявність великих транспортних споруд. На підставі викладеного необхідно зазначити, що основна задача комплексної планувальної організації наявних та необхідних ресурсів територій полягає в урахуванні впливу негативних факторів, які загрожують соціо-еколого-економічній рівновазі і запобіганні погіршення стану природного, навколишнього середовища, його охорони та відтворенні.

Економічне стимулювання раціонального використання територіальних ресурсів в народному господарстві країни виявляється, насамперед, в тому, що поряд з економічною ефективністю взаємопов'язаного розміщення об'єктів будівництва суттєве значення має соціальна ефективність, спрямована на заощадження і збагачення природного середовища цих територій для задоволення різномісних потреб людини.

Можна констатувати, що економічні, соціальні, політичні, інноваційні, інвестиційні, культурні та екологічні цілі повинні стати однаково пріоритетними щодо подальшого комплексного розвитку ресурсів територій.

Забезпечення стійкого економічного стимулювання раціонального використання територіальних ресурсів територій вимагає підвищення життєвих стандартів, економічного зростання та покращення навколишнього середовища; потребує вирішення всіх соціальних, економічних та екологічних проблем з урахуванням комплексних, взаємозалежних та взаємодоповнюючих прогнозів стійкості економічного розвитку кожної території.

Невід'ємною складовою політики комплексного використання наявних та необхідних ресурсів територій є створення та реалізація стратегічних та маркетингових планів розвитку областей територій, залучення інвестицій та додаткових ресурсів, що сприятимуть створенню нових робочих місць, випуску товарів та надання послуг для забезпечення потреб місцевого населення та наповнення місцевого бюджету. Задачі управління ресурсної бази областей територій є структурною політикою кожної території, яка визначає баланс її продуктивних сил, а стратегічне управління, при цьому, є основою стабільного розвитку і забезпечення стійкості економічної системи територій країни.

Розробка поліфункціональної стратегії комплексного економічного стимулювання раціонального використання та освоєння територіальних ресурсів, безумовно, є непростим завданням, але те, наскільки успішно вдасться її вирішити, багато в чому визначить не тільки розвиток території, а й стане значним внеском у відповідь на питання про напрямки і перспективи розвитку її наявних та необхідних ресурсів.

1. Книш Я В. Методичні підходи до оцінки ефективності функціонування регіональної економіки/Я.В. Книш//Економічний простір.-2011.-№46.-с.74-79.
2. Субчинська О.М. Обґрунтування необхідності впровадження моніторингу з реалізації політики комплексного розвитку приморських територій /О.М. Субчинська// Науковий журнал «Вісник Сумського національного аграрного університету» серія «Економіка і менеджмент».- Суми, 2011. - Випуск 5/2– с. 50-54.

Субчинська, О.М. Економічне стимулювання раціонального використання територіальних ресурсів [Текст] / О.М. Субчинська // Економічні проблеми сталого розвитку: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції імені проф. Балацького О. Ф., м. Суми, 27 травня 2015 р. / За заг. ред. О.В. Прокопенко, М.М. Петрушенка. – Суми: СумДУ, 2015. – С. 44-45.